

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Melkweg 3 te Dreumel

Rapportnummer 19-0176

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Melkweg 3 te Dreumel

mei 2019

Rapportnummer: P19-0176

Opdrachtgever: Pouderoyen Compagnons

St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: M.A. den Otter

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en weekdieren	12
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Amfibieën en reptielen.....	13
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	16
5	Conclusies	18
5.1	Beschermde gebieden.....	18
5.2	Beschermde soorten	18
5.3	Advies en aanbevelingen	20
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens een voormalige champignonkwekerij te slopen en een nieuwe woningen en bijgebouwen te bouwen. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke

noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Melkweg 3 te Dreumel. Ten oosten van het plangebied ligt een sloot en de Van Heemstraweg. Het plangebied ligt in het noorden van Dreumel, ten boorden van een bedrijventerrein en ten zuiden van landbouwpercelen.

De ligging van het plangebied in de bredere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied in Dreumel (gele lijn) (bron: Google Maps)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (bron: Google Maps)

Foto 1. Noordkant van champignonwekerij

Foto 2. Westkant van champignonwekerij waarbij de twee delen zichtbaar zijn

Foto 3. Oostzijde van champignonwekerij

Foto 4. Oostkant van woonhuis

Foto 5. Overkapping aan oostkant van woonhuis

Foto 6. Daklijst van zuidelijke gedeelte champignonwekerij

Foto 7. Noordoosten van tuin

Foto 8. Nest in boom binnen plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens een voormalige champignonkwekerij (bestaande uit twee delen, noord- en zuidkant) te slopen ten behoeve van de bouw van een nieuwe woning en bijgebouwen, zoals is weergegeven in figuur 3. Het woonhuis blijft behouden. De bomen binnen het plangebied blijven (naar alle waarschijnlijkheid) allemaal behouden.

Figuur 3. Voorgenomen plannen adres (bron: Pouderoyen Compagnons)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, Eis-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Daarnaast is gekeken naar de aanwezigheid van invasieve exoten binnen het plangebied.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 19 april 2019 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: helder, droog, windkracht 3 en circa 13 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermd gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 580 meter afstand van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (geel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van de voorgenomen plannen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Gelderland bestaande uit Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelzone (GO)) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart kernkwaliteiten op de website van provincie Gelderland, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNN is hetzelfde als het Natura 2000-gebied, en ligt op circa 580 meter afstand ten westen van het plangebied. Ten zuidoosten van het plangebied ligt

op 880 meter afstand ook een NNN-gebied. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van het NNN
(bron: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het NNN, en de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van het NNN.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (580 meter) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand en de kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFP en Verspreidingsatlas.nl blijkt dat binnen vijf kilometer van het plangebied wilde ridderspoor voorkomt.

Wilde ridderspoor is een zeer zeldzame soort die voorkomt in Limburg, het rivierengebied en enkele plekken verspreid over Nederland. De plant groeit op matig voedselrijke kalkhoudende zandige klei in wintergraanakkers en op ruderaal omgewerkte terreinen op kalkgrond.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor deze en andere beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte habitats is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Volgens gegevens van de NDFP en De Vlinderstichting blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vlindersoorten zijn waargenomen.

In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor beschermde vlinders. Hiermee is ook het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFP en De Vlinderstichting blijkt dat rivierrombout en gevlekte witsnuitlibel (beide §3.2 Wnb) respectievelijk binnen één tot vijf kilometer en vijf tot tien kilometer afstand van het plangebied zijn waargenomen.

- + Rivierrombout is een specialist van grote rivieren maar komt ook voor in grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet. Het is een zeldzame soort die plaatselijk vrij algemeen van voorkomen. Rond de grote rivieren IJssel, Rijn en Waal komt deze soort voor, bij de Maas is de soort nog zeldzaam.
- + Gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Het is nog steeds een vrij zeldzame soort, maar

wordt de laatste jaren weer wat algemener en duikt regelmatig op nieuwe plekken op.

Binnen het plangebied is geen jaarrond watervoerende watergang aanwezig en ontbreekt het dus aan geschikte habitats voor libellen. Het voorkomen van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten. Ten oosten van het plangebied ligt een sloot die mogelijk geschikt is als voortplantingsgebied voor algemene libelsoorten. De voorgenomen werkzaamheden hebben hierop geen effect. De tuin in het plangebied kan dienen als foerageergebied voor libellen, de werkzaamheden zullen hierop geen significant negatieve effecten hebben.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat is het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en weekdieren*

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland zijn in de omgeving van het plangebied geen beschermde kevers en weekdieren waargenomen.

Vliegend hert komt voor in (oude) eikenbossen en eikenhoutwallen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.

Van de beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (3.2§ Wnb) zijn vanuit de NDFF en EIS Nederland geen recente verspreidingsgegevens bekend. Deze soorten zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.

De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer van het plangebied de beschermde vissoort grote modderkruiper (§3.3 Wnb) voorkomt.

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied is het voorkomen van modderkruiper en andere (beschermde) vissoorten uitgesloten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het voorkomen van grote modderkruiper en andere (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt binnen één kilometer van het plangebied bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb), kamsalamander en poelkikker (beide §3.2 Wnb) zijn waargenomen. Binnen vijf kilometer is ook heikikker (§3.2 Wnb) waargenomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daarom ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën. De tuin in het plangebied is mogelijk geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander. Deze soorten kunnen verblijven tussen de vegetatie en onder struiken. Meer kritische en zeldzame soorten zijn kamsalamander, poelkikker en heikikker:

- + Kamsalamander overwintert in vochtige en beschutte plekken zoals tussen stapels stenen, in hout(wallen) of struweel. Het land- en overwinteringshabitat moet binnen enkele honderden meter van het voortplantingswater liggen en zonder barrières bereikbaar zijn. Het habitat bestaat uit oude, kleinschalige cultuurlandschappen. In de omgeving van het plangebied zijn geen geschikte voortplantingswateren aanwezig. Het gebruik door kamsalamander van het plangebied als land- of overwinteringshabitat is uit te sluiten.
- + Poelkikker overwintert in muizenholletjes, onder stronken en dergelijke binnen 100 à 200 meter van de oever van het voortplantingswater. In de omgeving van het plangebied zijn geen geschikte voortplantingswateren aanwezig. Het gebruik door poelkikker van het plangebied als land- of overwinteringshabitat is uit te sluiten.
- + Heikikker overwintert op vorstvrije plaatsen op het land binnen 300 meter van het voortplantingswater. In de omgeving van het plangebied zijn geen geschikte voortplantingswateren aanwezig. Het gebruik van het plangebied als land- of overwinteringshabitat door heikikker is uit te sluiten.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFP en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen reptielen zijn waargenomen.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor reptielen. Het voorkomen van reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is mogelijk geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische amfibieën. Verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn tussen de vegetatie en onder de struiken. De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op verblijfplaatsen van amfibieën. Bijvoorbeeld wanneer wordt gegraven, kunnen verblijfplaatsen vernietigd worden en individuen worden verstoord, verwond of gedood.

Mitigerende maatregelen

Bij ruimtelijke ingrepen in de provincie Gelderland geldt voor de soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat voor deze soorten geen mitigerende maatregelen genomen hoeven te worden. Wel geldt voor alle soorten in het plangebied de Algemene zorgplicht, bij uitvoering van handelingen moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Zo kan bij het verwijderen van vegetatie bijvoorbeeld één kant op worden gewerkt, zodat amfibieën die daar mogelijk verblijven kunnen vluchten.

Conclusie

Voor algemene en niet-kritische amfibiesoorten kan het plangebied geschikt zijn als land- en overwinteringshabitat. De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op verblijfplaatsen van amfibieën, wanneer vegetatie verwijderd wordt. Echter, voor deze soorten hoeven geen mitigerende maatregelen genomen te worden vanwege de vrijstelling van de verbodsbepalingen van de wet Natuurbescherming. Dit betekent dat niet gemitigeerd hoeft te worden maar dat wel de Algemene zorgplicht geldt, zie §1.3 van dit rapport.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor reptielen. Het voorkomen van reptielen in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.6 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten vogels in het plangebied aangetroffen: houtduif, kraai en koolmees. Ook is in een boom in het oosten van de tuin een nest gevonden van vermoedelijk een houtduif (foto 8). Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied en in de omgeving geen huismussen waargenomen.

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif, oehoe en zwarte wouw.

Huisumus en gierzwaluw zijn gebouwbewonende soorten die jaarrond beschermde nesten hebben, ze kunnen gebouwen gebruiken als nest- en verblijfplaats.

- + Huisumus broedt in of tegen allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, in neststenen en in kieren en gaten in muren. Het dak en de muren van de champignonkwekerij zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen van huisumus, het is dus uitgesloten dat deze soort van het gebouw gebruikmaakt.
- + Gierzwaluw broedt vooral in steden en dorpen waar de soort nestelt in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens. Het dak en de muren van de champignonkwekerij zijn ongeschikt voor gierzwaluw, het is dus uitgesloten dat deze soort van het gebouw gebruikmaakt.

Het plangebied biedt wel geschikte nestgelegenheden in bomen en struiken in de tuin voor algemene cultuurvolgende vogelsoorten. De bomen blijven (naar alle waarschijnlijkheid) allemaal staan. Het plangebied is tevens geschikt als foerageergebied voor vogels.

Effectbeoordeling

Indien bomen en struiken worden gesnoeid of gekapt, kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Nesten zijn in het broedseizoen strikt beschermd.

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op de functie van het plangebied als foerageergebied.

Mitigerende maatregelen

Wanneer het noodzakelijk is om bomen en struiken te snoeien of te kappen dient dit te gebeuren wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Conclusie

Het plangebied biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor huisumus, gierzwaluw en andere gebouwbewonende vogelsoorten. De voorgenomen werkzaamheden hebben daarom geen negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vogelsoorten.

Het plangebied biedt geschikte nestgelegenheden in bomen en struiken in de tuin. De bomen blijven (naar alle waarschijnlijkheid) allemaal staan. Het kappen en snoeien van bomen en struiken dient, indien nodig, te gebeuren wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot en met juli).

Het plangebied is geschikt als foerageergebied, de voorgenomen werkzaamheden hebben hierop geen significant negatieve effecten.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

De omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en het is aannemelijk dat vliegactiviteit van vleermuizen in het plangebied plaatsvindt. Binnen het plangebied ontbreken lijnvormige elementen die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen. Echter, in de omgeving van het plangebied zijn wel geschikte lijnvormige elementen aanwezig, zoals laanbomen en sloten.

De muren van de kwekerij hebben geen open stootvoegen of open spleten, de daken bieden geen geschikte verblijfplaatsen en tussen de dakranden is onvoldoende ruimte voor vleermuizen (foto's 1, 2, 3 en 6). In het plangebied zijn geen holtebomen gevonden die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: bever (§3.2 Wnb), boommarter, bosmuis, bunzing, damhert, das, dwergmuis, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, steenmarter, veldmuis, vos en wezel (alle §3.3 Wnb).

Uit het veldbezoek blijkt dat de directe omgeving van het plangebied mogelijk geschikt is als leefgebied voor zoogdieren zoals egel en diverse algemene (spits)muizensoorten. De tuin van het plangebied biedt mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor algemene (spits)muizen en egel. Voor marterachtigen en andere grotere grondgebonden zoogdieren zijn in de tuin geen verblijfplaatsen aanwezig. De gebouwen in het plangebied bieden geen toegang tot verblijfplaatsen voor grondgebonden zoogdieren.

De tuin in het plangebied biedt mogelijk geschikt foerageergebied voor algemene (spits)muizen en egel. Voor overige grondgebonden zoogdieren is het plangebied ongeschikt als foerageergebied. Het plangebied kan mogelijk een niet-essentieel deel vormen van het grote leefgebied van steenmarter.

Effectbeoordeling

De voorgenomen werkzaamheden zullen geen significant negatieve effecten hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied voor

vleermuizen of op de vliegroutes die mogelijk in de omgeving van het plangebied liggen. In de bomen en kwekerij in het plangebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig, de voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op verblijfplaatsen.

Voor algemene (spits)muizen en egel biedt de tuin in het plangebied mogelijk geschikte verblijfplaatsen en geschikt foerageergebied. De bouw van de nieuwe gebouwen waarbij mogelijk vegetatie wordt verwijderd kan leiden tot negatieve effecten op verblijfplaatsen en tijdelijk negatieve effecten op het foerageergebied. Wanneer vegetatie wordt verwijderd kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond. De voorgenomen werkzaamheden zullen geen significant negatieve effecten hebben op het leefgebied van steenmarters.

Mitigerende maatregelen

Voor algemene (spits)muizen en egel geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat de negatieve effecten op verblijfplaatsen en foerageergebied van deze soorten niet hoeven te worden gemitigeerd. Wel geldt voor alle soorten in het plangebied de Algemene zorgplicht, bij uitvoering van handelingen moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Zo kan bij het verwijderen van vegetatie bijvoorbeeld één kant op worden gewerkt, zodat kleine zoogdieren die daar mogelijk verblijven kunnen vluchten.

Conclusie

De omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en in de omgeving van het plangebied zijn geschikte lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als vliegroute. De voorgenomen werkzaamheden zullen geen significant negatieve effecten hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied of op de vliegroutes die mogelijk in de omgeving van het plangebied liggen. In de bomen in het plangebied zijn geen holtes aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. De muren, daken en dakranden van de kwekerij bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Het plangebied is voor algemene (spits)muizen en egel mogelijk geschikt als foerageergebied en mogelijk biedt de tuin geschikte verblijfplaatsen. De voorgenomen werkzaamheden kunnen mogelijk een beperkt en tijdelijk negatief effect hebben op de functie als foerageergebied. Wanneer vegetatie wordt verwijderd voor de bouw van de gebouwen kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd en individuen worden verstoord, verwond of gedood. Echter, voor algemene (spits)muizen en egel geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat niet gemitigeerd hoeft te worden, maar wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3 van dit rapport. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op het leefgebied van steenmarters.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen en de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (580 meter) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand en de kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het NNN.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, vissen en reptielen voorkomen. Voor alle aanwezige soorten in het plangebied geldt de Algemene zorgplicht, zie §1.3 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten en de maatregelen die daarvoor genomen dienen te worden.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor huismus, gierzwaluw en andere gebouwbewonende vogelsoorten. De voorgenomen werkzaamheden hebben daarom geen negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vogelsoorten.

Het plangebied biedt wel geschikte nestgelegenheden voor vogels in bomen en struiken in de tuin. De bomen blijven (naar alle waarschijnlijkheid) allemaal staan. Het kappen en snoeien van bomen en struiken dient, indien nodig, te gebeuren wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot en met juli).

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vogels, de voorgenomen werkzaamheden hebben hierop geen significant negatieve effecten.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

De omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en in de omgeving van het plangebied zijn geschikte lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als vliegroute. De voorgenomen werkzaamheden zullen geen significant negatieve effecten hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen of op de vliegroutes die mogelijk in de omgeving van het plangebied liggen. In de bomen en gebouwen in het plangebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

Voor algemene en niet-kritische amfibiesoorten kan het plangebied geschikt zijn als land- en overwinteringshabitat. Echter hoeven voor deze soorten geen mitigerende

maatregelen genomen te worden door de vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Het plangebied is voor algemene (spits)muizen en egel mogelijk geschikt als foerageergebied en mogelijk biedt de tuin geschikte verblijfplaatsen. De voorgenoemde werkzaamheden kunnen mogelijk een beperkt en tijdelijk negatief effect hebben op de functie als foerageergebied. Wanneer vegetatie wordt verwijderd voor de bouw van de woning en bijgebouwen kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd en individuen worden verstoord, en verwond. Echter, voor algemene (spits)muizen en egel geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. De werkzaamheden hebben geen significant negatieve effecten op het leefgebied van steenmarters.

Wel moet rekening gehouden worden met de Algemene zorgplicht. Bij uitvoering van handelingen moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb	Nestgelegenheid in bomen en struiken	Ja	Nee, mits maatregelen genomen worden	
Vogels	§3.1 Wnb	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Nee	-	-
Algemene en niet-kritische amfibieën	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Egel en algemene (spits)muizen	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Kleine grondgebonden zoogdieren	§3.3 Wnb	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Steenmarter	§3.3 Wnb	Leefgebied	Nee	-	-

5.3 Advies en aanbevelingen

Het kappen en snoeien van bomen en struiken (indien nodig) dient te gebeuren buiten het broedseizoen van vogels of wanneer geen broedgeval aanwezig is.

Voor alle soorten in het plangebied geldt de Algemene zorgplicht, bij uitvoering van handelingen moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Bij het verwijderen van vegetatie dient rekening gehouden te worden met amfibieën en kleine zoogdieren die daar mogelijk verblijven.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 18-4-2019
- + Kernkwaliteiten GNN en GO, http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten, 18-4-2019
- + NDFF - quickscanhulp.nl 18-04-2019 10:51:35
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrictlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrictlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrictlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrictlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het

beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.